

ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ПРОЧИТ НА КРИМИНАЛНОТО МИНАЛО И ОЦЕНКАТА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛИТЕ

Доц.Емил Маджаров

КРИМИНАЛНО МИНАЛО

- ✗ Следва да се анализират:
- ✓ броят на извършените правонарушения;
- ✓ последователността на тяхната реализация;
- ✓ нарастването или намаляването на обществената опасност на престъпните деяния;
- ✓ видовете криминални деяния, извършени от правонарушителя.

КРИМИНАЛНО МИНАЛО

- ✗ Да се разгледат следните факти и събития:
- ✓ възрастта на правонарушителя при първия му арест;
- ✓ възрастта на правонарушителя при изтърпяването на първата му ефективна присъда;
- ✓ видът на първата му ефективна присъда – пробация или лишаване от свобода.

КРИМИНАЛНО МИНАЛО

- ✕ Да се интерпретират следните данни:
- ✓ броят на наказанията, изтърпени в поправителен дом на възраст под 18г.
- ✓ броят на наказанията, при които правонарушителят е осъждан на лишаване от свобода след 18-годишна възраст;
- ✓ криминалната многостранност на правонарушителя.

КРИМИНАЛНО МИНАЛО

- ✖ Специално да се обърне внимание на следните параметри:
- ✓ нарушаване на условното осъждане, гаранцията и подписката;
- ✓ нарушения по време на изтърпяване на присъда пробаця;
- ✓ извършване на бягство от затвор, затворническо общежитие, поправителен дом, казарма, ВУИ, СПИ, бягства през границата.

КРИМИНАЛНО МИНАЛО

- ✗ Да се анализират следните събития и факти:
- ✓ побой над служители на МВР и МП при и по повод изпълнение на служебните им задължения;
- ✓ физически сблъсъци с други осъдени;
- ✓ демонстрации на разрушително поведение;
- ✓ сексуални правонарушения.

КРИМИНАЛНО МИНАЛО

- ✖ Да се анализира повлияването на криминалната кариера от следните фактори:
 - ✓ хронични заболявания;
 - ✓ ментални проблеми;
 - ✓ личностни акцентуации;
 - ✓ зависимости.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Анализът на проблемните зони да разкрива:
- ✓ личностни дефицити, свързани с дезадаптивно и асоциално поведение;
- ✓ мотиви, характерни за криминалната кариера;
- ✓ нагласите, стоящи в основата на последното правонарушение.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Мотивацията на осъщественото последно деяние следва да се интерпретира чрез:
 - ✓ адреналинови преживявания;
 - ✓ неадекватно самоутвърждаване;
 - ✓ възмездие и отмъщение;
 - ✓ афективно и фрустрирано състояние;

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Мотивацията на осъществяването на последно деяние следва да се интерпретира чрез:
 - ✓ задоволяване на зависимости;
 - ✓ враждебност и омраза;
 - ✓ стремеж за финансово облагодетелстване;
 - ✓ солидарност с други криминално проявени лица.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Фактори, спомагащи за извършване на правонарушение:
 - ✓ алкохол;
 - ✓ наркотици;
 - ✓ психиатрични проблеми;
 - ✓ използване на порнография;
 - ✓ състояние на безпокойство и стрес;
 - ✓ неспазване на режим на лечение;
 - ✓ травмиращи лични събития.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✗ Отношението на дееца към извършеното престъпление да се представи чрез:
 - ✓ степен на приемане на вината;
 - ✓ склонност към умаловажаване на извършеното;
 - ✓ прехвърляне на вината върху другите хора, жертвата или обстоятелствата;
 - ✓ отричане на извършеното деяние.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✗ Отношението на дееца към собственото деяние да се опише чрез:
 - ✓ осъзнаване причините за собственото криминално поведение;
 - ✓ признаване на нанесената на жертвата вреда (съжалява ли и желае ли компенсирането ѝ);
 - ✓ приемане на наказанието като справедливо;
 - ✓ готовност за осмисляне и променяне на собственото поведение.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Отношението на правонарушителя към извършеното деяние да се характеризира чрез:
- ✓ толерантността на правонарушителя по принцип към криминалното поведение;
- ✓ степента на зачитане на интересите на другите;
- ✓ отношението към самия себе си (хипертрофиран егоцентризъм – нарцисизъм)

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Жертвата на престъплението е:
 - ✓ член от семейството;
 - ✓ познат;
 - ✓ приятел;
 - ✓ случаен непознат.

ОЦЕНКА НА РИСКА НА ПРАВОНАРУШИТЕЛЯ

- ✖ Ролята на правонарушителя в престъплението е:
 - ✓ подбудител;
 - ✓ непосредствен извършител;
 - ✓ съучастник;
 - ✓ помагач

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- ✖ Двете представени презентации имат за цел:
- ✓ да конкретизират структурата на предсъдебния доклад;
- ✓ да допринесат за неговата по-добра ориентация към потребителя;
- ✓ да селектират основни компоненти от оценката на правонарушителя, които да станат част от структурата на предсъдебния доклад;
- ✓ да засилят психологическите и поведенческите интерпретации на криминалните данни за правонарушителя.